

Gemeente **Zeist**

RAADSVORSTEL

Begroting 2023

Portefeuillehouder	W. van Dijk	Ronde Tafel	6 oktober 2022
Opsteller	P. Deijns	Debat	18 oktober 2022
Zaak/stuknummer	46143	Raadsvergadering	8 november 2022
Raadsvoorstel	RV22039#		

Maatschappelijk effect en doel van het voorstel

Het doel van dit voorstel is te komen tot een heldere kaderstelling voor de uitvoering van het gemeentelijk beleid in 2023. Dit wordt bereikt door het vaststellen van de begroting 2023 en de bijbehorende aanvullende besluiten.

Voorstel

1. De nieuwe programma indeling, gebaseerd op het coalitieakkoord, vast te stellen.
2. De begroting 2023 vast te stellen en daarmee de budgetten per programma en de geplande investeringen 2023 te autoriseren.
3. Akkoord te gaan met het inhoudelijk en financieel perspectief en bijbehorende voorstellen conform tabel 1 in dit raadsvoorstel:
 - a. Akkoord te gaan met de kaders zoals omschreven in het uitvoeringsprogramma (bijlage 2) van het Coalitieakkoord "Samen bouwen aan en mooi en duurzaam Zeist" en de financiële verwerking daarvan.
 - b. Akkoord te gaan met het, ter egalisatie, inzetten van de Algemene Reserve voor het uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord.
 - c. Akkoord te gaan met de items uit de categorie "Wensenlijst" (zoals opgenomen in bijlage 3) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.
 - d. Akkoord te gaan met de items uit de categorie "Voorstellen Kadernota 2023" (zoals opgenomen in bijlage 4) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.
 - e. Akkoord te gaan met het instellen van de stelposten rondom het thema "Prijsstijgingen"
 - f. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Actualisatie SFI/VIS"
 - g. Akkoord te gaan met een dotatie aan de Reserve Weerstandsvermogen
 - h. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Herijking gemeentefonds 2026"
4. De bij dit raadsvoorstel behorende begrotingswijziging 2023001 vast te stellen.
5. In te stemmen met de publiekrechtelijke tarieven 2023 en daartoe de volgende stukken vast te stellen:
 - a. Verordening op de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing 2023 (incl. tarieventabel)
 - b. Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2023
 - c. Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2023
 - d. Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelasting 2023
 - e. Besluit naheffingsaanslag parkeerbelastingen 2023
 - f. Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2023
 - g. Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2023
 - h. Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting 2023 (incl. kaart belastinggebied)
 - i. Verordening op de heffing en invordering van Begraaf- en Crematierechten 2023
6. Het vaststellen van de parkeerverordening 2023

Besluit Raad 08 november 2022:

Conform besloten met in acht name van de kanttekening dat de fractie van NieuwDemocratischZeist geacht wordt tegen beslispunt 3A en 3B te hebben gestemd. Tevens zijn 2 moties aangenomen (bijgevoegd)

Inleiding

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2023-2026 van de gemeente Zeist. De basis voor de beleidsmatige en financiële keuzes in deze begroting ligt zowel in de lijn die uw Raad in de afgelopen periode heeft ingezet als ook in de ambities, zoals die zijn uitgesproken in het nieuwe coalitieakkoord.

In dat akkoord wordt invulling gegeven aan de belangrijke uitdagingen waar we, ook in Zeist, voor staan, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, gezondheid, klimaat en de verbinding met en binnen de samenleving. Uit de gesprekken die de Raad voerde over het akkoord kwam naar voren dat de urgentie om die uitdagingen nu bij de hoorns te vatten ook bij u breed gedeeld wordt. Met deze begroting, en het uitvoeringsplan dat daaraan mede ten grondslag ligt, zetten we hiertoe wezenlijke stappen.

De buitenwereld is echter voortdurend in beweging. Naast de uitdagingen die er al lagen, en die een plek hebben gekregen in het akkoord, hebben we inmiddels te maken met nog grotere uitdagingen. Denk aan de betaalbaarheid van energie, de afnemende koopkracht, de opvang van vluchtelingen, de stikstofproblematiek. Die maatschappelijke onzekerheden vergen veel van onze samenleving. Er zijn veel zorgen. Zorgen die om onze aandacht en inzet vragen en die we samen met de samenleving het hoofd willen bieden. Het is goed die onzekerheid steeds in het achterhoofd te houden bij de keuzes die we maken en de gesprekken die we daarover met elkaar hebben.

Het is dus enerzijds nodig om nu een duidelijke koers uit te zetten op thema's als samenleving, klimaat, wonen, gezondheid, veiligheid en dergelijke. Niet alleen omdat de grote uitdagingen daarom vragen, maar ook om uw Raad daarmee in positie te brengen om uw kader stellende en controlerende rol op een goede manier in te vullen, zodat Zeist de stappen kan zetten die nodig zijn. Anderzijds zullen we met elkaar steeds het gesprek moeten hebben over de werkelijkheid van dit moment en de eventuele bijsturing die die werkelijkheid vraagt.

De begroting

Het financieel perspectief van de primitieve begroting, waarmee het boekwerk wordt afgesloten, laat een meerjarig positief saldo zien. Dit is voornamelijk het gevolg van de positieve effecten uit de meicirculaire 2022, maar de basis van dit positieve saldo is de afgelopen jaren gelegd. We hebben de afgelopen jaren € 7,5 miljoen, oplopend naar bijna € 9 miljoen aan besparingsmaatregelen getroffen via heroverwegingen bij de Begroting 2021 (financieel technisch, beleidsaanpassingen, taakstelling op de organisatie en inkomstenstijging). Daarnaast zijn voorstellen van de Inwoners Advies Commissie (IAC) meegenomen bij de Kadernota & Begroting 2022. Met deze maatregelen hebben we de balans tussen inkomsten en uitgaven hersteld.

Deze financiële stabiliteit zorgt, samen met de extra middelen vanuit het Rijk, voor een goede uitgangspositie voor de komende jaren. Hierdoor zijn we in de positie om te blijven investeren in het goede leven in Zeist.

Met ons begrotingstotaal van € 190 miljoen per jaar (€ 760 miljoen in totaal over vier jaar) houden we de basis op orde en werken we de reeds lopende ambities en doelen verder uit. Daarnaast ligt er een voorstel om in totaal € 16,5 miljoen in de komende vier jaar, aanvullend in te zetten voor de ambities uit het coalitieakkoord. Aanvullend hebben we voorstellen opgenomen om onze robuuste financiële huishouding verder te versterken. Inmiddels zijn er al diverse inflatierecords gebroken en merkt de gehele samenleving daar de effecten van. Sommige schouders zijn breed genoeg om dit te kunnen dragen. Anderen zijn hier niet toe in staat en raken in de financiële problemen. De komende jaren willen we nog meer doen om inwoners te helpen die financieel in de knel komen. Dit krijgt een prominente plek in het uitvoeringsprogramma. Daarnaast reserveren we in het meerjarenperspectief ook nog extra ruimte om met gerichte (maatwerk-)maatregelen te komen. Ook op onze eigen stijgende kosten bereiden we ons voor en hebben we middelen opzijgezet om de effecten van stijgende energielasten

op te kunnen vangen. We kiezen er bewust voor deze extra lasten niet door te berekenen in allerlei tarieven aan inwoners en bedrijven. Hierdoor proberen we de lasten voor hen te beperken.

Ondank het positieve saldo moeten wij als gemeente in het, bij de meicirculaire geïntroduceerde, zogenoemde “ravijnjaar” 2026 tussen 2025 en 2026 ongeveer € 9 miljoen inleveren. Daarom moeten we alert blijven op de ontwikkelingen die op ons afkomen. Denk aan de hoge inflatie en de evaluatie van de herijking van het Gemeentefonds. In jaren waarin wij extra financiële ruimte hebben, moeten we zorgen voor de mindere tijden en scherp blijven in onze keuzes. Hier draagt aan bij dat we er nu voor kiezen om de druk op de structurele lasten richting 2026 zo laag mogelijk willen houden en de impulsen uit het uitvoeringsprogramma voor nu primair incidenteel gedekt worden.

Wij blijven onze begroting, net als afgelopen jaren, door ontwikkelen. Zo zijn dit jaar de twee losse boeken samengevoegd tot één boekwerk waarin alle informatie samenkomt. Daarnaast hebben we de beleidsindicatoren een prominentere rol gegeven in het boekwerk. Hier hebben wij nu een eerste stap gezet door de wettelijk verplichte beleidsindicatoren op te nemen. De komende jaren willen we samen met de auditcommissie deze lijst uitbreiden met “Zeister-indicatoren”. Op deze wijze willen we de begroting meer als beleidsdocument presenteren en kunnen we het palet aan indicatoren de komende jaren samen met de raad verder uitbreiden.

ARGUMENTATIE

Hieronder wordt per voorstel een toelichting gegeven. Op sommige punten wordt voor verdere informatie verwezen naar de bijlagen.

Beslispunt 1: De nieuwe programma indeling, gebaseerd op het coalitieakkoord, vast te stellen.

Het is gebruikelijk dat iedere raadsperiode de programma indeling van onze begroting wordt heroverwogen. In artikel 2.1 van de Financiële verordening 2017 is het vaststellen hiervan een raadsbevoegdheid. De nieuwe programma indeling bestaat net als de laatste keer uit 10 programma's, welke gebaseerd zijn op de thema's uit het coalitieakkoord. In bijlage 10 is een was-woordt-lijst ten aanzien van deze programma's opgenomen.

Beslispunt 2: De begroting 2023 vast te stellen en daarmee de budgetten per programma en de geplande investeringen 2023 te autoriseren.

De begroting 2023 is opgesteld op basis van de vastgestelde uitgangspunten van de kadernota 2023 met het uitwerken van bestaand beleid en het indexeren van budgetten. Voor een aantal kostencategorieën geldt dat ze jaarlijks opnieuw worden berekend. Dit betreft onder andere de kapitaallasten, de huuropbrengsten en de financieringskosten en –baten. Zoals wettelijk verplicht, is de uitkomst van de meicirculaire in deze begroting verwerkt. Dit leidt tot een volgend (primitief) meerjarenperspectief.

Tabel 1

	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Saldo primitieve begroting 2023	8.918	13.994	16.514	6.332

Het resulterende meerjarige begrotingssaldo (primitieve begroting) wordt in bijlage 1 toegelicht. Vanuit de kennis die we nu hebben betreft dit een reële begroting. Dit neemt niet weg dat er gedurende het jaar 2023 budgetten bijgesteld zullen worden omdat de realiteit anders is dan nu ingeschat. Vanaf dit jaar bieden wij het boek aan in een pdf format en zal deze na vaststelling niet meer naar de vormgever worden verzonden.

Beslispunt 3: Akkoord te gaan met het inhoudelijk en financieel perspectief en bijbehorende voorstellen om de begroting sluitend te krijgen, conform tabel 1 in dit raadsvoorstel:

Allereerst nemen we u kort mee in het meerjarenperspectief (tabel 1), waarna we de voorstellen verder specificeren.

Het meerjarenperspectief 2023-2026

Tabel 2

Opbouw meerjarenperspectief 2023-2026	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Saldo primitieve begroting 2023	8.918	13.994	16.514	6.332
Lasten				
3a Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord	4.836	4.409	4.034	3.217
3b Egalisatie door middel van Algemene Reserve	-2.540	880	4.380	-2.720
3c/d Uitgangspunten Kadernota 2023-2026	974	480	469	468
3e Prijsstijgingen	4.000	5.900	2.900	2.900
3f Actualisatie SFI/VIS	-	-	2.500	-
3g Dotatie weerstandsvermogen	167	700	700	-
3h Herijking Gemeentefonds 2026	-	-	-	1.000
Meerjarenperspectief 2023-2026	1.481	1.625	1.531	1.467

Naast de besluiten van dit raadsvoorstel heeft ook de 2^e bestuursrapportage 2022 invloed op het meerjarenperspectief. In een separaat raadsvoorstel wordt, eveneens in de raad van 8 november 2022, deze 2^e bestuursrapportage 2022 aan de raad voorgelegd waarin de diverse melding worden toegelicht. Onderstaand wordt, indicatief, weergegeven wat de effecten hiervan op het meerjarenperspectief zijn. Omdat het interne proces van de 2^e bestuursrapportage 2022 een ander tijdsplan heeft dan die van de begroting, kunnen onderstaande cijfers in het raadsvoorstel van de 2^e bestuursrapportage 2022 afwijken. Deze cijfers (Tabel 3) zijn daarom indicatief en maken geen deel uit van de besluitvorming van de Begroting 2023.

Tabel 3

Effecten 2e Bestuursrapportage 2022	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Saldo meerjarenperspectief 2023-2026	1.481	1.625	1.531	1.467
Financiële effecten 2e bestuursrapportage	974	1.053	1.053	1.052
Actualisatie IAC/Heroverwegingen	300	300	300	300
Meerjarenperspectief 2023-2026 na Berap	207	272	178	115

3a. Akkoord te gaan met de kaders zoals omschreven in het uitvoeringsprogramma (bijlage 2) van het Coalitieakkoord “Samen bouwen aan een mooi en duurzaam Zeist” en de financiële verwerking daarvan.

Op basis van het Coalitieakkoord “Samen bouwen aan een mooi en duurzaam Zeist” zijn de afgelopen maanden een tiental thema's uitgewerkt in het voorliggende uitvoeringsprogramma. Het budgettaire effect hiervan komt neer op in totaal € 16,5 mln., verdeeld over de vier jaarschijven. In bijlage 2 wordt het uitvoeringsprogramma uiteengezet. Onderstaand is een verdeling per programma weergegeven.

Tabel 4

Uitvoeringsprogramma coalitieakkoord	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Programma 1 Gemeente in verbinding	275	202	117	100
Prog. 2 Volwaardig meedoen aan de samenleving	834	390	405	405
Prog. 3 Doorpakken voor natuur en klimaat	400	240	240	240
Programma 4 Wonen op maat	820	800	500	500
Programma 5 Positieve gezondheid	320	270	150	150
Programma 6 Cultureel en sportief Zeist	520	180	95	95
Programma 7 Mobiliteit brengt ons verder	535	300	500	100
Programma 8 Levendige economie	525	300	300	135
Programma 9 Samen zorgen voor veiligheid	350	300	300	300
Prog. 10 Financiële stabiliteit en organisatie	257	1.427	1.427	1.192
(Sub)Totaal	4.836	4.409	4.034	3.217

Met dit voorstel worden de middelen gevraagd die nodig zijn om de plannen voor 2023 uit te voeren. Voor de jaarschijven 2024 en verder zal bij de Kadernota 2024 een additioneel voorstel gedaan worden, waarin die plannen verder geconcretiseerd worden qua planning en benodigde investeringen.

3b. Akkoord te gaan met het, ter egalisatie, inzetten van de Algemene Reserve voor het uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord.

Om er voor te zorgen dat de benodigde middelen voor het coalitieakkoord niet tot een grote schommeling in het meerjarenperspectief leiden wordt voorgesteld deze door middel van enkele onttrekkingen en toevoegingen aan de algemene reserve te egaliseren. Per saldo zal er over de periode van vier jaar genomen geen bedrag uit de algemene reserve worden onttrokken voor de uitvoering van het coalitieakkoord.

3c. Akkoord te gaan met de items uit de categorie “Wensenlijst” (zoals opgenomen in bijlage 3) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.

In de Kadernota & Begroting 2022 zijn een aantal wensen voor nieuw beleid opgenomen voor 2022 en verder. Deze zijn bij de besluitvorming destijds ‘bevroren’ en zijn derhalve, geactualiseerd, weer teruggekomen in de Kadernota 2023. Na een verdere uitwerking wordt voorgesteld uit deze lijst een tweetal items op te nemen in het meerjarenperspectief. Onderstaand worden deze in tabel 2, weergegeven.

Tabel 5

Categorie Wensenlijst	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Financieel Robuust	50	50	50	50
Uitvoering Propositie	480	-	-	-
(Sub)Totaal	530	50	50	50

In bijlage 3 worden de voorgestelde en de niet opgenomen onderdelen verder toegelicht.

3d. Akkoord te gaan met de items uit de categorie “Voorstellen Kadernota 2023” (zoals opgenomen in bijlage 4) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.

In de Kadernota 2023 zijn een aantal ‘knelpunten’ geformuleerd waarover destijds nog geen besluit is genomen. Na een verdere uitwerking wordt voorgesteld onderstaande items (tabel 6) op te nemen in het meerjarenperspectief.

Tabel 6

Categorie Voorstellen Kadernota 2023	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Taalaanpak	50	-	-	-
Netwerkmanager huisarts	60	60	60	60
Samenwerking huisarts	100	100	100	100
Mobiliteitsplan I	3	39	78	77
Mobiliteitsplan II	85	85	85	85
Mobiliteitsplan III	50	50	-	-
Formatie-uitbreiding Griffie	96	96	96	96
(Sub)Totaal	444	430	419	418

In bijlage 4 worden de voorgestelde en de niet opgenomen onderdelen verder toegelicht.

3e. Akkoord te gaan met het instellen van de stelposten rondom het thema “Prijsstijgingen”

In de huidige tijd worden wij, net als iedereen, geconfronteerd met de effecten van de torenhoge inflatie en stijgende energielasten. Om hier als Gemeente Zeist op in te spelen wordt voorgesteld een aantal maatregelen in het meerjarenperspectief te treffen. Hiervoor zijn wij als gemeente momenteel (nog) niet gecompenseerd waardoor deze bedragen nu noodzakelijk zijn. In onderstaande tabel worden de items weergegeven, waarna deze daaronder toe worden gelicht.

Tabel 7

Categorie Prijsstijgingen	bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Dekking effecten bestaand beleid	3.000	-	-	-
Dekking effecten investeringen	-	3.000	-	-
Dekking 'dakpannensysteem'	-	1.900	1.900	1.900
Motie indexatie Geld-Terug-Regeling	150	150	150	150
Stelpost "Effecten samenleving"	350	350	350	350
Stelpost "Lastenverlichting"	500	500	500	500
(Sub)Totaal	4.000	5.900	2.900	2.900

Als eerste worden een aantal financieel technische maatregelen voorgesteld. Dit betreffen enerzijds een tweetal incidentele stelposten van ieder € 3 mln. om effecten in het lopende jaar (2023) en in investeringen (2024) de effecten van de prijsstijgingen op te kunnen vangen. Voor 2023 voorzien we momenteel vooral de effecten van de hogere energieprijzen, maar ook hogere indexatie van onze partners kunnen effecten hebben. Met deze stelpost willen we de effecten hiervan opvangen. Ook bij onze investeringen zullen we met de prijsstijgingen te maken hebben, dit zal leiden tot hogere kredieten. Door het gebruik van dit tweede bedrag kunnen we met ingang van het jaar van afschrijving een dotatie doen aan de dekkingsreserves.

Bij de eerste en tweede bestuursrapportage in 2023 en 2024 kan onderbouwd aanspraak gemaakt worden op deze stelposten. Het opnemen van deze stelposten betekent niet dat alles gewoon dor kan gaan en alles hiermee ondervangen kan worden. Bij een voorstel zal een uitgebreide toelichting moeten worden gegeven over welke keuze mogelijkheden we hebben en of zaken echt onontkomelijk zijn.

Daarnaast sorteren we, doormiddel van een structurele stelpost van € 1,9 mln. voor op het effect van ons 'dakpannensysteem' die naar verwachting voor 2024 een hoge prijsindex tot gevolg zal hebben. Voor de prijsstijgingen zullen wij in het gemeentefonds worden gecompenseerd, echter is de verwachting dat dit niet voldoende zal zijn.

Naast bovenstaande willen we in het meerjarenperspectief ruimte creëren voor de effecten van deze hoge inflatie op de samenleving. We zien dat veel mensen en gezinnen in de financiële problemen komen. Om hier op in te spelen stellen we op de eerste plaats de structurele stelpost "effecten samenleving" à € 350.000 voor. De invulling hiervan zal in de komende periode aan de raad worden voorgelegd. Ook wordt voorgesteld om binnen dit thema van "Prijsstijgingen" de effecten van de motie "Indexatie Geld-Terug-Regeling", aangenomen bij de behandeling van de Kadernota 2023 te verwerken in het meerjarenperspectief.

Tot slot zal er, voor de decemberraad een voorstel tot lastenverlichting worden voorbereid. Hiervoor is jaarlijks € 500.000 gereserveerd in het meerjarenperspectief onder de stelpost "Lastenverlichting". In het voorstel zal initieel een besluit over 2023 aan de raad worden voorgelegd.

3f. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Actualisatie SFI/VIS"

In het najaar 2022 worden de reserves & voorzieningen van de Gemeente Zeist ten behoeve van de nieuwe nota reserves & voorzieningen geactualiseerd. Tevens wordt tegelijkertijd een nieuwe nota waarderen & afschrijven materiële vaste activa opgesteld. Bij het opstellen van beide documenten wordt onder andere gekeken naar de uitwerking van de huidige wetgeving op ons Strategisch Financieel Instrumentarium (SFI). Uit een eerste analyse blijkt dat enkele reserves, als gevolg van wijziging in de wetgeving, een andere structuur dienen te krijgen. Om eventuele financiële effecten op te kunnen vangen wordt voorgesteld een eenmalig bedrag van €2,5 mln. beschikbaar te stellen om dit op te kunnen vangen.

3g. Akkoord te gaan met een dotatie aan de Reserve Weerstandvermogen

Uit de analyse in de paragraaf 2 Weerstandvermogen en Risicobeheersing is gebleken dat als gevolg van eerdere onttrekkingen, en bij de begroting 2022 voorgestelde dotaties het totaal van onze weerstandsratio op 0,98 uitkomt, hetgeen net onvoldoende is. Om tot de vereiste 1,0 te komen wordt voorgesteld om in 2023 € 166.653 aan de reserve weerstandvermogen toe te voegen.

Bij de begroting 2022 is een additioneel voorstel gedaan om door te groeien tot een ratio van 1,2. Om deze lijn vast te houden wordt voorgesteld om aanvullend in 2024 en 2025 een bedrag van € 700.000 per jaar aan de reserve weerstandvermogen te doteren om door te groeien tot de ratio van 1,2.

3h. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Herijking gemeentefonds 2026"

Bij het opstellen van de Begroting 2022 is voorgesorteerd op de herijking, herverdeling, van het gemeentefonds. Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeentes en wordt op basis van een aantal nieuwe uitgangspunten opnieuw verdeeld over de gemeenten. Berekend is dat dit voor Zeist een nadeel van ruim € 122 per inwoner per jaar op zal leveren.

Bij de Kadernota 2023 is de meest recente informatie verwerkt en is het vastgestelde plafond van €37,5 per inwoner per jaar in ons meerjarenperspectief opgenomen waarna dit ook onderdeel is geworden van de meicirculaire die ten grondslag van deze begroting ligt.

Aangegeven is dat dit plafond in ieder geval tot en met 2025 zal gelden en dat in dat jaar ook door het Rijk geëvalueerd zal worden. Het is nog onduidelijk wat dit voor een gevolgen voor Zeist heeft en of het plafond van €37,5 per inwoner per jaar gehandhaafd of verhoogd zal worden.

Om de bij de Begroting 2022 ingezette lijn voort te zetten wordt voorgesteld om vanaf 2026 een stelpost van € 1 mln. (structureel) op te nemen om een eventueel hoger plafond, en daarmee dus hoger nadeel voor de Gemeente Zeist (deels) op te kunnen vangen. Wanneer we doorstijgen naar de € 122 per inwoner zal het uiteindelijk om een nadelig effect van ruim €5,5 mln. gaan. Hierin nemen we nu de eerste stap.

Beslispunt 4: De bij dit raadsvoorstel behorende begrotingswijziging 2023001 vast te stellen.

In deze begrotingswijziging zijn de financiële effecten verwerkt van voorstellen onder beslispunten 3 en 5.

Beslispunt 5: In te stemmen met de publiekrechtelijke tarieven 2023 en daartoe de volgende stukken vast te stellen:

- a. Verordening op de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing 2023 (incl. tarieventabel)*
- b. Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2023*
- c. Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2023*
- d. Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelasting 2023*
- e. Besluit naheffingsaanslag parkeerbelastingen 2023*
- f. Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2023*
- g. Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2023*
- h. Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting 2023 (incl. kaart belastinggebied)*
- i. Verordening op de heffing en invordering van Begraaf- en Crematierechten 2023*

Alle bovengenoemde stukken zijn terug te vinden in bijlagen 5 en 6. De Legesverordening 2023 volgt dit jaar zijn eigen route en wordt doormiddel van een separaat voorstel, in de raadsvergadering van 8 november 2022, aan de raad voorgelegd.

Beslispunt 6: Het vaststellen van de parkeerverordening 2023.

We hebben de vigerende Parkeerverordening 2019 op een aantal punten aangepast. Het gaat om enkele technische aanpassingen. Ten eerste hebben we de benaming van de verschillende parkeervergunningen aangepast conform ons eigen Besluit uitgifte parkeervergunningen en conform het E-loket van ParkeerService (zie artikel 3 lid 3. De meest zichtbare wijziging is dat de Werknemersparkeervergunning nu Forenzenparkeervergunning heet. Ten tweede hebben we in artikel 3 lid 3 sub g en sub h duidelijker beschreven dat alle bewoners van een zelfstandige woning op een adres gelegen in het gereguleerde parkeergebied in aanmerking komen voor een digitale bezoekersregeling of kraskaart. Hetzelfde geldt voor bedrijven en instellingen die ingeschreven zijn in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en aantoonbaar gevestigd zijn in het gereguleerde parkeergebied. Tenslotte hebben we enkele schrijffouten en onlogische zinconstructies aangepast. Na vaststelling van de Parkeerverordening zal deze per 1-1-2023 in werking treden en vanaf die datum aangehaald worden als "Parkeerverordening 2023". De parkeerverordening is in bijlage 7 van dit raadsvoorstel opgenomen.

TOELICHTING

Stabiliteitscriteria

Op 8 juli 2021 heeft uw raad ingestemd met de nota stabiliteitscriteria en het bijhorende dashboard. Hiermee heeft de raad een instrument in handen waarmee zij de financiële staat van de gemeente kunnen volgen. Zoals afgesproken zijn er twee momenten waarop we de actualiteit van het dashboard in beeld wordt gebracht, te weten bij de begroting en bij de jaarrekening. Bij dit raadsvoorstel treft u in bijlage 8 het geactualiseerde dashboard. Hierin treft u de vastgestelde signaalwaarden en de werkelijke waarden in aan. De meeste criteria blijven onder de vastgestelde signaalwaarde. Bij een aantal criteria willen we graag een extra duiding meegeven:

Weerstandsratio

Ondanks de in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven daling van risico's, dalen wij onder de 1 (0,98 versus 1,04 bij de jaarrekening 21). Dit komt door onttrekkingen aan de reserve weerstandsvermogen bij een aantal meldingen uit de 1^e berap 22.

Solvabiliteitsratio

De trend van een iets dalende solvabiliteitsratio zet door naar een ratio van 60%. De komende jaren verwachten wij echter een kleine toename van deze ratio (in 2026 62%). Door de verwachte verbetering van dit criterium stellen we nu geen maatregelen voor. De toezichthouder beoordeelt deze beide waardes nog steeds als minst risicovol.

Onderhoudsplannen

In het laatste dashboard is meegegeven dat er in 2022 gestart zou worden met het actualiseren van de onderhoudsplannen van BOR. Inmiddels is er gestart met de plannen wegen en groen (afronding 1^e helft 2023). De evaluatie van het lange termijn bomenbeheerplan is gestart (afronding verwacht Q1 2023). Voor de overige plannen wordt op dit moment de planning aangescherpt. Zodra de planning hiervoor definitief is wordt de raad hierover geïnformeerd.

Taakstelling in de begroting

Het algemene beeld is dat de omvang van de taakstellingen flink is afgenomen. Hieronder gaan we in op de belangrijkste ontwikkelingen.

- **Organisatie**
In 2022 is de ambtelijke organisatie verdergegaan met het structureel invullen van de resterende taakstelling, hiervoor zijn business cases ingediend. De 'opbrengst' telt inmiddels op tot 906K structureel in 2025, dit naast de reeds ingevulde 281K bij de 1^e berap 22. De administratieve verwerking ligt voor bij het besluit van de 2e bestuursrapportage 2022. Ten opzichte van de totale taakstelling op de organisatie (1.500K) dient er nog 313K in 2025 ingevuld te worden. De jaren 2022 tot en met 2024 zijn positief afgesloten. Het positieve saldo voor deze jaren wordt gebruikt om mogelijke herverdeling van de business cases in de tijd mogelijk te maken.
- **WMO**
De taakstelling van 350K is bij de begroting 2023 ingevuld.
- **Subsidies**
De taakstelling van 300K is bij de begroting 2023 ingevuld.

Kostendekkendheid Leges

- **Leges titel 2**
In de stabiliteitscriteria is hier vooralsnog geen waarde voor opgenomen. Eind 2021 heeft ANG een onderzoek gedaan naar ruimtelijke leges. Uitgangspunten voor de nieuwe ruimtelijke leges zijn 100% kostendekkendheid en betere voorspelbaarheid van de legesinkomsten. Daarnaast treden naar alle waarschijnlijkheid op 1 januari de Omgevingswet en WKB (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) in werking. Ook dit heeft invloed op de leges titel 2. Bij de begroting 2023 wordt het voorstel voor de legesverordening titel 2 aangeboden. Dit is op een later moment dan het opstellen van deze stabiliteitscriteria, waardoor een concreet percentage op dit moment nog niet voorhanden is.

Belastingdruk

De belastingdruk (= woonlasten van een meerpersoonshuishouden ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor (uitgedrukt in een percentage)) stijgt van 107% naar 111%. Ten opzichte van de begroting 2022 nemen de jaarlijkse woonlasten in de gemeente Zeist met zo'n 10% (combinatie van Riool +/- 6% Riool, OZB +/- 6,7% en Afval +/- 10%) toe.

Met de in het meerjarenperspectief, in de thema prijsstijgingen (beslispunt 3e), opgenomen bedrag van € 500.000 per jaarschijf zullen we in de raadsvergadering van december 2022 met een voorstel komen om de lastendruk te verlagen.

Juridisch

De Raad is verplicht de programmabegroting 2023 vast te stellen. Zonder dit besluit is er geen autorisatie voor het doen van uitgaven in 2023. De uitgangspunten om voor het begrotingsjaar 2023 voor het repressieve toezicht van de Provincie in aanmerking te komen zijn:

- De begroting moet structureel en reëel in evenwicht zijn. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor de begroting inclusief nieuw beleid. Vanuit de gesprekken met de provincie over de begroting 2023 geldt dit in ieder geval voor de jaren vanaf 2024 in het meerjarenperspectief. Het jaar 2023 mag met incidentele middelen gedekt worden.
- Alle voorstellen om de begroting sluitend te maken moeten concreet beschreven en haalbaar zijn. Stelposten zonder concrete maatregelen worden door de provincie niet meegeteld.
- De begroting 2023 moet uiterlijk 2 weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 november, worden ingediend aan gedeputeerde staten.

VERDERE PROCES

Planning en uitvoering

Op donderdag 22 september 2022 wordt een informatiebijeenkomst gehouden voor de Raad. Tijdens deze bijeenkomst wordt een korte presentatie gehouden over de totstandkoming van een sluitende begroting 2023. Op donderdag 6 oktober 2022 is de Ronde Tafel waarna op dinsdag 18 oktober 2022 het debat zal plaatsvinden. Besluitvorming vindt plaats op dinsdag 8 november 2022.

Uiterlijk maandag 14 november 2022 dienen wij de vastgestelde begroting 2023 bij de Provincie in te leveren, inclusief de meerjarenbegroting 2024-2026. De toezichthouder kan zich dan tijdig een beeld vormen over de financiële positie van de gemeente Zeist.

BIJLAGEN

- Begroting 2023
- 1. Toelichting primitieve saldo begroting 2023
- 2. Uitvoeringsprogramma coalitieakkoord
- 3. Categorie "Wensenlijst"
- 4. Categorie "Voorstellen Kadernota 2023"
- 5. Verordening publiekrechtelijke tarieven 2023
- 6. Privaatrechtelijke tarieven 2023 (ter kennisneming)
- 7. Parkeerverordening 2023
- 8. Dashboard Stabiliteitscriteria (ter kennisneming)
- 9. Begrotingswijziging 2023001
- 10. Was-Wordt-Lijst Programma indeling

RAADSBESLUIT

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. 22RV039#

De raad van de gemeente Zeist;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 september 2022;

BESLUIT:

1. De nieuwe programma indeling, gebaseerd op het coalitieakkoord, vast te stellen.
2. De begroting 2023 vast te stellen en daarmee de budgetten per programma en de geplande investeringen 2023 te autoriseren.
3. Akkoord te gaan met het inhoudelijk en financieel perspectief en bijbehorende voorstellen conform tabel 1 in dit raadsvoorstel:
 - a. Akkoord te gaan met de kaders zoals omschreven in het uitvoeringsprogramma (bijlage 2) van het Coalitieakkoord "Samen bouwen aan en mooi en duurzaam Zeist" en de financiële verwerking daarvan.
 - b. Akkoord te gaan met het, ter egalisatie, inzetten van de Algemene Reserve voor het uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord.
 - c. Akkoord te gaan met de items uit de categorie "Wensenlijst" (zoals opgenomen in bijlage 3) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.
 - d. Akkoord te gaan met de items uit de categorie "Voorstellen Kadernota 2023" (zoals opgenomen in bijlage 4) en de financiële uitkomsten te verwerken in het meerjarenperspectief.
 - e. Akkoord te gaan met het instellen van de stelposten rondom het thema "Prijsstijgingen"
 - f. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Actualisatie SFI/VIS"
 - g. Akkoord te gaan met een dotatie aan de Reserve Weerstandsvermogen
 - h. Akkoord te gaan met het instellen van de stelpost "Herijking gemeentefonds 2026"
4. De bij dit raadsvoorstel behorende begrotingswijziging 2023001 vast te stellen.
5. In te stemmen met de publiekrechtelijke tarieven 2023 en daartoe de volgende stukken vast te stellen:
 - a. Verordening op de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing 2023 (incl. tarieventabel)
 - b. Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2023
 - c. Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2023
 - d. Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelasting 2023
 - e. Besluit naheffingsaanslag parkeerbelastingen 2023
 - f. Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2023
 - g. Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2023
 - h. Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting 2023 (incl. kaart belastinggebied)
 - i. Verordening op de heffing en invordering van Begraaf- en Crematierechten 2023
6. Het vaststellen van de parkeerverordening 2023

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 8 november 2022

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J.J.L.M. Janssen, voorzitter

MOTIE

Datum raad	:	08 november 2022
Agendapunt	:	6
Indiener(s)	:	Roel van Nieuwstadt (GroenLinks), Ernst van Splunter (VVD)
Onderwerp /Titel	:	Borgen ecologische kennis
Uitslag stemming	:	Met 28 stemmen voor en 4 stemmen tegen aanvaard

Motie borgen ecologische kennis (gewijzigd)

De gemeenteraad van Zeist in vergadering bijeen op dinsdag 8 november 2022 in behandeling de begroting 2023 (22RV039);

Constaterende dat

- In het coalitieakkoord staat: *“In al ons handelen hebben we oog voor de impact op het klimaat, op de natuur en het gebruik van grondstoffen en gaan we na hoe we kunnen bijdragen aan het verbeteren daarvan. De gemeente is zich bewust van de noodzaak om te werken aan klimaat en natuur en rekent de maatschappelijke en ecologische meerwaarde mee bij het afwegen van investeringen”*
- Het de hoogste tijd is om serieus werk te maken van verbetering van lokale natuur en biodiversiteit in de breedste zin
- Daartoe ook al een belangrijke aanzet is gegeven door de in juli 2021 vastgestelde Biodiversiteitsvisie die in de Raad breed werd gedragen
- De urgentie door het college in de voorgestelde begroting wordt onderstreept door bedragen op te nemen voor onderzoek en reserveringen voor uitvoering
- Grotere steden gekozen hebben voor het in dienst nemen van een of meerdere stadsecolo(o)g(en)

Overwegende dat

- De beschikbaar gestelde middelen nog krap lijken ten opzichte van de ambitie
- De middelen zo efficiënt mogelijk moeten worden besteed
- De gemeente Zeist een zeer hoge natuurinclusieve bouwambitie heeft
- Bij vrijwel elk bouwproject en bij zeer veel raadsvoorstellen een beroep kan en moet worden gemaakt op een ecooloog
- De kwaliteit van plannen en uitvoering afhankelijk zijn van beschikbare specifieke kennis van het onderwerp
- ~~Een eigen ecooloog goedkoper is dan telkenmale te moeten inhuren en efficiënter kan werken omdat de lokale context bekend is~~

Roept het college op

- Te onderzoeken hoeveel ecologische kennis, omgezet in manuren minimaal beschikbaar moet zijn voor de ambtelijke organisatie om de ambitie uit het coalitieakkoord waar te kunnen maken
- ~~Zo snel mogelijk over te gaan tot werving van een functionaris~~
- Als dekking voor bedoeld onderzoek ~~werving en aanstelling~~ gebruik te maken van de middelen die in de uitwerking van het coalitieakkoord zijn aangegeven bij “opstellen uitvoeringsstrategie biodiversiteitsvisie”.

En gaat over tot de orde van de dag

Roel van Nieuwstadt (GroenLinks), Ernst van Splunter (VVD)

MOTIE

Datum raad : 08 november 2022
Agendapunt : 6
Indiener(s) : Ernst van Splunter (VVD)
Onderwerp /Titel : Investeren in veiligheid
Uitslag stemming : Unaniem aanvaard

Motie Investeren in veiligheid (gewijzigd)

De gemeenteraad van Zeist in vergadering bijeen op 8 november 2022, in behandeling hebbende de begroting 2023 (22RV039#);

van mening dat veiligheid een essentiële basisbehoefte is van iedere inwoner in Zeist en dat de 'wijk/veiligheidsdriehoek' wijkmanager, wijkagent en de (wijk) Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) daarin een cruciale rol speelt;

constaterende dat in het afgelopen jaar overlast, onveiligheid en criminaliteit in (onder andere) het centrum zijn toegenomen¹, meerdere brandbrieven naar de gemeente zijn gestuurd, nieuwe horeca ontwikkelingen gepland zijn in het centrum en dat de capaciteit van de 'veiligheidsdriehoek' daarop berekend moet zijn;

overwegende dat de recent genomen maatregelen² in het centrum een eerste positieve indruk wekken maar van tijdelijk karakter zijn en de (begrijpelijke) rijksbrede investering in de BOA capaciteit³ ontoereikend lijkt voor Zeist;

Verzoekt het college

voor de lange termijn (2024 en verder), de 'wijk / veiligheidsdriehoek', te verstevigen op basis van de hiervoor nog te maken analyse en daarbij het takenpakket en de daarvan afgeleide formatie van de wijkmanagers en (wijk)BOA's te betrekken;

voor de korte termijn (2023) aan te geven welke opties er zijn om een versterking van de 'wijk / veiligheidsdriehoek' door te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ernst van Splunter (VVD)

¹ <https://slotstad.nl/nieuws/artikel/gemeenteraad-schrikt-van-overlast-in-de-steynlaan>

² Antwoorden op raadsvragen 13 oktober 2022 (22VRAAG056)

³ Motie Hermans 23 september 2021. Zie beleidsmatige mutatie 21, begroting VI J&V.
<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/begrotingen/2022/09/20/vi-justitie-en-veiligheid-rijksbegroting-2023/6-justitie-en-veiligheid.pdf>

TOELICHTING

Overlast, onveiligheid en criminaliteit vertonen helaas een opgaande lijn in onze gemeente. Om deze ontwikkeling met succes te bestrijden, moet worden gehandhaafd en ook worden gezocht naar een lange termijnoplossing om problemen onder controle te krijgen en te voorkomen. Door op te treden en ook door het gesprek te voeren. Voor het eerste is de (wijk)BOA de meest aangewezen ambtenaar, voor het laatste ligt het zwaartepunt bij de wijkmanager. De problemen laten zich heel duidelijk zien op de Steynlaan, maar ook in Kerckebosch en het Emmapplein en ook op andere plaatsen. En dan zijn er te verwachten horeca ontwikkelingen in het centrum.

Tevens is in het afgelopen jaar het cijfer gepubliceerd⁴ dat Zeist koploper is als het gaat om het aantal woninginbraken in Nederland. Ook het probleem van de ondermijning wordt groter. Al deze problemen vragen om extra aandacht en een doeltreffende oplossing. Indieners laten de verdere uitwerking aan het college en organisatie over.

⁴ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3362106/provincie-utrecht-koploper-woninginbraken-vooral-zeist-baarn-en-de-bilt-in-trek>